

Sygn. akt II Ca 77/24

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

K., dnia 26 kwietnia 2024 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Janusz Roszewski

po rozpoznaniu w dniu 26 kwietnia 2024 r. w Kaliszu

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w O.

przeciwko (...) Bank (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda od wyroku Sądu Rejonowego w Ostrowie Wielkopolskim

z dnia 21 września 2023 r., sygn. akt I C 175/23

I. zmienia zaskarżony wyrok i nadaje mu następującą treść:

„ 1. zasądza od pozwanego (...) Bank (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz powoda (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w O. kwotę 5.629,49 (pięć tysięcy sześćset dwadzieścia dziewięć, 49/100) złotych z odsetkami w wysokości ustawowej za opóźnienie od dnia 24 stycznia 2023 r. do dnia zapłaty,

2. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2.217 (dwa tysiące dwieście siedemnaście) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu z odsetkami w wysokości ustawowej za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty.”

II. zasądza od pozwanego na rzecz powoda tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego kwotę 1.300 zł (jeden tysiąc trzysta) złotych z odsetkami w wysokości ustawowej za opóźnienie z a czas po upływie tygodnia od dnia ogłoszenia wyroku do dnia zapłaty.

Janusz Roszewski

Sygn. akt II Ca 77/24

UZASADNIENIE

Powód (...) Sp. z o.o. z siedzibą w O. wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) Bank (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwoty 5.629,49 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty i zasądzenia na swoją rzecz kosztów procesu według norm przepisanych.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na swoją rzecz kosztów procesu.

Sąd Rejonowy w Ostrowie Wielkopolskim wyrokiem z dnia 21 września 2023 r. oddalił w całości powództwo oraz zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 1.817,00 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

Apelację od powyższego wyroku złożył powód zaskarżając go w całości. Wyrokowi temu zarzucił naruszenie przepisów postępowania art. 233 § 1 k.p.c.. Ponadto skarżący zarzucił Sądowi I instancji naruszenie przepisów prawa materialnego tj. art. 39 ustawy z dnia 23 marca 2017 r. o kredycie hipotecznym oraz o nadzorze nad pośrednikami kredytu hipotecznego i agentami poprzez jego błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie polegające na uznaniu, że zapłacona prowizja z tytułu udzielenia kredytu niezależna jest od okresu kredytowania, a kredytobiorcy nie należy się zwrot części prowizji proporcjonalnie do okresu o jaki umowa kredytowa uległa skróceniu.

W oparciu o te zarzuty powód wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie powództwa w całości oraz o zasądzenie kosztów postępowania za obie instancje.

Pozwany w odpowiedzi na apelację wniósł o jej oddalenie w całości i zasądzenie od powoda kosztów postępowania przed Sądem II instancji.

Sąd Okręgowy zważył co następuje.

Apelacja zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy nie prowadził postępowania dowodowego, a apelacja, mimo podniesienia zarzutu naruszenia art. 233 k.p.c., nie zawierała zarzutów co do okoliczności faktycznych ustalonych przez Sąd Rejonowy. Zgodnie zatem z art. 505¹³ § 2 k.p.c. uzasadnienie wyroku ogranicza się do wyjaśnienia podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że Sąd Okręgowy akceptuje w całości i przyjmuje za własne ustalenia faktyczne Sądu Rejonowego.

W myśl art. 233 § 1 k.p.c. sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału. Sąd Rejonowy dokonując tej oceny nie naruszył reguł oznaczonych w powołanym tu unormowaniu, dającym wyraz obowiązywaniu zasady swobodnej oceny dowodów.

Wbrew zarzutowi skarżącego Sąd I instancji istotne są okoliczności treści zawartej umowy kredytowej kredytu hipotecznego. Ocena postanowienia umowy dotyczącego prowizji w aspekcie treści art. 39 tzw. Ustawy Hipotecznej nie jest elementem faktu, lecz prawnej podstawy rozstrzygnięcia.

Pomimo, iż Sąd Rejonowy zasadniczo dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych, to jednak wyprowadził z nich nieprawidłowe wnioski, o czym szerzej w dalszej części uzasadnienia.

Należy przede wszystkim przypomnieć, że w doktrynie i dotychczasowym orzecznictwie sądów pojawił się problem interpretacji zapisu art. 39 ust. 1 ustawy o kredycie hipotecznym tj. czy obniżenie całkowitego kosztu kredytu w przypadku jego spłaty w całości przed terminem określonym w umowie, obejmuje także prowizję za udzielenie kredytu.

W związku z wątpliwościami interpretacyjnymi zapisów zawartych w art. 25 ust. Dyrektywy (...), której implementację do prawa krajowego stanowi art. 39 ust.1 ustawy o kredycie hipotecznym Trybunał Sprawiedliwości wyrokiem z dnia 9 lutego 2023r. w sprawie C -555/21 orzekł, że art. 25 ust. 1 dyrektywy Parlamentu i Rady (...) z dnia 4 lutego 2014r. należy interpretować w ten sposób, że nie stoi na przeszkodzie uregulowaniu krajowemu, w myśl którego prawo konsumenta do obniżki całkowitego kosztu kredytu

w przypadku wcześniejszej spłaty tego kredytu obejmuje wyłącznie odsetki i koszty, których wysokość jest zależna od okresu obowiązywania umowy o kredyt. Wyrok (...) C-555/21

z dnia 09 lutego 2023 r. nie przesądził kwestii czy prowizja jest kosztem kredytu hipotecznego, którego wysokość jest zależna od okresu obowiązywania umowy, lecz wskazał, że materię tą winny regulować przepisy prawa krajowego. Wyrazem kontynuacji tego kierunku orzecznictwa na gruncie prawa krajowego stanowi uchwała Sądu Najwyższego z 31 maja 2023 r. w sprawie o sygn.. III CZP 144/22 zgodnie, z którą **„prowizja za udzielenie kredytu hipotecznego ulega obniżeniu na podstawie art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 23 marca 2017 r. o kredycie hipotecznym oraz o nadzorze nad pośrednikami kredytu hipotecznego i agentami, jeżeli jej wysokość jest zależna od okresu obowiązywania umowy.”**

Należy w tym miejscu stwierdzić, że treść art. 39 tzw. Ustawy Hipotecznej jest analogiczna do treści przepisu art. 49 ust 1 i 2 ustawy o kredycie konsumenckim.

Przepis w art. 39 w/w ustawy stanowi, że w przypadku spłaty całości kredytu hipotecznego przed terminem określonym w umowie o kredyt hipoteczny całkowity koszt kredytu hipotecznego ulega obniżeniu o odsetki i inne koszty kredytu hipotecznego przypadające za okres, o który skrócono obowiązywanie tej umowy, chociażby konsument poniósł je przed tą spłatą. Z kolei art. 49 ust.1 ustawy o kredycie konsumenckim stanowi, że w przypadku spłaty całości kredytu przed terminem określonym w umowie, całkowity koszt kredytu ulega obniżeniu o te koszty, które dotyczą okresu, o który skrócono czas obowiązywania umowy chociażby konsument poniósł je przed tą spłatą. Powyższą regulację stosuje się również w przypadku, gdy spłata części kredytu nastąpiła przed terminem zawartym w umowie.

W ocenie Sądu Okręgowego żadne jurydyczne względy nie stoją przeciwko temu, aby analogiczną interpretację przyjąć również na gruncie art. 39 Ustawy Hipotecznej. Zarówno w wypadku kredytów konsumenckich „zwykłych”, jak i kredytów konsumenckich hipotecznych, prowizja za ich udzielenie zazwyczaj pobierana jest w całości z góry, bywa też finansowana przez banki. Na wysokość prowizji niewątpliwie wpływ ma wysokość udzielonego kredytu, standing finansowy osoby ubiegającej się o kredyt, długość okresu kredytowania (im dłuższy okres spłaty, tym wyższe ryzyko dla banku), ewentualne zabezpieczenia. Wcześniejsza spłata takich kredytów ma ten skutek, że znika dla banku całkowicie ryzyko jego niespłacenia w całości. Oznacza także, że w istocie przez krótszy okres konsument korzysta z kapitału banku, który może ponownie uruchomić spłacony kapitał do akcji kredytowej i ponownie uzyskać prowizję przy udzieleniu kolejnych kredytów. Dlatego wykluczenie możliwości zwrotu części prowizji w wypadku wcześniejszego spłacenia takiego kredytu nie może być uznane za racjonalnie uzasadnione.

Odnosząc powyższe uwagi do treści zawartej umowy kredytu hipotecznego, to mimo stwierdzenia w umowie sposobu płatności prowizji jako jednorazowej opłaty, to umowa nie zawiera zastrzeżenia, że wysokość tego kosztu, jak i innych, nie zależy od powyższych warunków wynikających z okresu kredytowania.

W przypadku zatem wcześniejszej spłaty tego kredytu hipotecznego następuje obniżenie wszystkich możliwych kosztów niezależnie od tego, kiedy koszty te zostały faktycznie poniesione przez kredytobiorcę, z tym wyjątkiem, iż redukcja ta ma charakter proporcjonalny, tj. odnosi się do okresu od dnia faktycznej spłaty kredytu do dnia ostatecznej spłaty określonej w umowie.

Umowa kredytu została zawarta na okres od dnia 29 sierpnia 2017r. na 360 miesięcy. Cedent spłacił kredyt 19 listopada 2019r. (okoliczność bezsporna). Rzeczywisty zatem czas trwania kredytowania kredytu wynosił 26 miesięcy. Skoro zatem kwota prowizji wpłacona pozwanemu wynosiła 6.080 zł ,to zgodnie zatem z proporcjonalnym wyliczeniem prowizji, do zwrotu na rzecz cedenta pozostaje kwota 5629,49zł. Zważywszy, że powód nabył skutecznie powyższą wierzytelność od cedenta, powództwo jest uzasadnione w całości.

Mając na względzie powyższą argumentację Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok i z mocy art. 386 §1 k.p.c. orzekł jak w punkcie 1 wyroku.

O kosztach postępowania Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. i obciążył nimi pozwanego jako stronę przegrywającą sprawę w całości.

Janusz Roszewski